

Maa-aines ja ympäristölupa Kuljetuspolar Oy, Huhtikangas

281/11.01.00/2021

YMPTEKLT § 179
ympäristötarkastaja

ASIA

Päätös maa-aineslain 4 a §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta maa-ainesten ottamiseen sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisesta ympäristölupahakemuksesta soran murskaukselle ja välivarastoinnille.

LUVAN HAKIJA

Kuljetuspolar Oy, 0195020-0
Lastaajantie 6
88600 Vuokatti

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Kuljetuspolar Oy hakee lupaa hiekan ja soran ottoon ja soran murskaukseen sekä kiviainesten välivarastointiin tilalle Sotkamon valtionmaa 765-893-10-1. Toiminta-alue sijaitsee noin 12 km Sotkamon kunnan keskustaaajaman kaakkoispuolella. Toiminta sijoittuu jo olemassa olevalle ottoalueelle. Alueen sijaintikartta on esityslistan erillisenä liitteenä.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain YSL (527/2014) mukaan ympäristön pilaantumiseen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c ja e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

MAL 4 a §:n ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainestenottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomaisen ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohdan 6 b mukaan.

ASIAN VIREILLETULO

Yhteiskäsittelyhakemus on tullut vireille 22.6.2021.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Alueella on ollut Morenia Oy:lle vuonna 2007 myönnetty 10 vuoden maa-aineslupa. Lupa on päättynyt ja alue on maisemoimatta. KuljetusPolar Oy on tehnyt alueen omistajan Metsähallituksen kanssa vuokrasopimuksen maa-ainestenottoa varten 10,67 ha alueelle.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- tai yleiskaavaa. Maakuntakaavassa ottoalueella ei ole merkintöjä pohjavesialueen merkinnän lisäksi.

TOIMINNAN SIJAINNAT JA SEN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Ottoalueen ympärillä oleva alue on metsätalouskäytössä. Otto kohdistuu noin viiden hehtaarin osalta aiemmalle ottoalueelle, jolta on joko otettu maa-aineksia tai ainakin pintamaat on kuorittu. Laajennusalueella on vielä puustoa.

Lähin vakituinen asutus sijaitsee noin 420 metrin etäisyydellä ottoalueen pohjoispuolella. Noin 280 metriä suunnitellun ottoalueen koillispuolella on loma-asutusta. Kulku alueelle rakennetaan alueen länsipuolelta. Noin 150 metriä suunnitellun ottoalueen lounaispuolella sijaitsee ampumarata. Ottoalueelta jää naapuritiloihin 10 metrin suojavyöhykkeet.

Suunniteltu ottoalue sijaitsee Riekinräätkankaan vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen (1176516 A) 1E- luokan muodostumisalueella. Pohjois-Tipaksen vesiosuuskunnan vedenottamo sijaitsee noin 750 metriä itäkoilliseen ottoalueesta.

Edellisen luvan ottotaso on ollut +183,0 (N60). Pohjavedenpinnan ylimmäksi tasoksi on arvioitu ottoalueen lähellä sijaitsevasta havaintoputkesta vuosina 1996 ja 2007 tehtyjen mittausten perusteella +167,8(N60). Noin 70 metriä ottoalueen koillispuolella sijaitsee havaintoputki, jonka vesipinta oli 29.4.2021 tasolla +168,71(N60). Koska mittaushetkellä pohjavedenpinnat ovat olleet yleisesti ottaen korkealla, on hakemukseen arvioitu korkeimmaksi pohjaveden pinnankorkeudeksi +169,0(N60). Suojakerrosta pohjaveteen jää haettavalla ottotasolla +178,0(N60) noin yhdeksän (9) metriä, joka on huomattavasti enemmän kuin pohjavesialueilla yleisesti vaadittava neljä metriä.

LAITOKSEN TOIMINTA

Yleiskuvaus toiminnasta

Maa-aineslupaa haetaan soran ja hiekan ottamiselle 1 000 000 k-m³ ottomäärälle kymmeneksi vuodeksi. Ottomäärä on vuosittain 100 000 k-m³. Maa-ainesten otto ulotetaan alimmillaan tasoon 178,3 (N2000).

Alueella suoritetaan soran murskausta sekä murskeen varastointia, kuormausta ja kuljetusta. Kaivettavat ainekset varastoidaan alueelle ennen

niiden toimittamista kulutuskohteisiin. Ympäristölupaa haetaan soran murskaukseen ja välivarastointiin.

Haettava otto- ja tukitoiminta-alue on noin 9,8 ha ja se sijoittuu jo osittain olemassa olevalle alueelle. Ottoaluetta käytetään myös tukitoiminta-alueena, jolle sijoitetaan työkoneet, polttoainesäiliöt ja aggregaatti.

Toiminta-ajat

Murskaamistoimintaa on keskimäärin 800 tuntia vuodessa. Päivittäinen toiminta-aika on klo 7.00-22.00 ja viikoittainen toiminta-aika klo 7-22 (ma-pe). Kuormaamista ja kuljetusta on ma-pe klo 6.00-22.00.

Tuotteet ja tuotantomäärät

Soramursketta tuotetaan keskimäärin 100 000 t vuodessa ja maksimissaan 150 000 t vuodessa.

Raaka-aineet ja polttoaineet

Raaka-aineena käytetään toiminta-alueelta saatavaa kiviainesta. Otto- ja tukitoiminta-alueella tarvittaessa varastoitavaa kevyttä polttoöljyä kuluu vuodessa keskimäärin 80 t ja maksimissaan 135 t. Öljyä ja voiteluaineita on hakemuksessa ilmoitettu kuluvan keskimäärin 0,33 t/a ja maksimissaan 0,5 t/a. Jauhe/nestemäistä räjähdysainetta käytetään keskimäärin 33 t/a, maksimissaan 50 t/a. Pölyämisen estoon käytettävä vesi tuodaan tarvittaessa paikalle säiliöissä. Murskauslaitoksen sähkönkulutus on n. 2,2kW tai 0,9 l polttoöljyä / tuotettu tonni. Sähkö hankitaan aggregaatista.

Liikenne- ja liikennejärjestelyt

Alueelle kulku järjestetään ottoalueen länsipuolelta, jotta tieyhteys saadaan kauemmaksi asutuksesta ja loma-asutuksesta ja sitä kautta vähennetään meluhaittoja. Tietä ei päällystetä, mutta pölyämistä ehkäistään tarvittaessa kastelemalla. Raskasta liikennöintiä on alueella 0-30 kertaa vuorokaudessa riippuen maarakennusurakoista.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Vaikutukset luonnonoloihin, maisemaan sekä yleiseen viihtyvyyteen

Toiminnalla ei ole nykyistä suurempaa vaikutusta alueen maisemaan, luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön, koska alue on noin puoleksi vanhaa ottoaluetta tai jo pintamailtaan kuorittua aluetta. Toiminta-alueen lähistöllä ei ole luonnonsuojelu- tai Natura 2000 -alueita, joihin hankkeella olisi vaikutuksia. Hankealueella ei hakijan tietojen mukaan ole havaittu suojeltavia kasvi- tai eläinlajeja. Lähin luonnonsuojelualue, Räättäkangas SACFI 1200608, sijaitsee n. 5,0 km:n päässä.

Vaikutukset maaperään, pohja- ja pintaveteen

Toiminnasta ei aiheudu jätevesiä tai päästöjä vesistöihin, eikä murskattava

kiviaines sisällä haitallisia mineraaleja tai alkuaineita. Pohjavesitasapainoon ja pohjaveden laatuun toiminnalla ei ole vaikutuksia. Pohjaveteen jää yli 9 m suojakerros.

Toiminnassa käytetään kaksoisvaipallisia, ylitäytönestimellä ja laponestolla varustettuja säiliöitä ja tankkausalue pohjustetaan tiiviillä savella tai moreenilla sekä tankkausalueen pohjalla käytetään tarvittaessa muovikalvoa. Alueella tai työkoneissa säilytetään öljyntorjuntakalustoa, imeytysturvetta, mattoja jne.

Päästöt ilmaan

Ilmaan syntyvät päästöt muodostuvat kuljetuksista, työkoneista ja aggregaateista sekä murskauksessa syntyvästä pölystä. Toiminnasta aiheutuu päästöjä seuraavasti (t/a): hiukkaset/pöly 0,36; SO₂: 0,07; NO_x: 3,2 ja CO₂: 214,0. Toiminnan aiheutumat pölypäästöt jäävät alle ohjearvojen eikä niillä ole vaikutuksia yleiseen viihtyvyyteen, ympäristöön tai ihmisten terveyteen.

Melu ja värinä

Murskauksen, kuljetuksen ja lastauksen ei ole arvioitu aiheuttavan merkittäviä ympäristövaikutuksia. Melua syntyy kaikkien työvaiheiden aikana, joskaan melu ei ylitä ohjearvoja häiriintyvien kohteiden osalta. Montun reunat, metsä ja varastokasat vähentävät melun leviämistä. Kuljetuksen aiheuttamaa melua vähennetään kulkuyhteyden rakentamisella alueen länsipuolelta ja sijoittamalla murskauslaitos mahdollisimman kauas asutuksesta. Lähimpään loma-asutukseen on matkaa n. 400 m ja asutukseen 520 m.

Jätteet

Talousjätettä syntyy 500 kg / a, joka toimitetaan pois alueelta jätteenkeräykseen. Jäteöljyjä syntyy arvioidusti 200 kg / a, joita ei säilytetä alueella, vaan toimitetaan jäteöljykeräykseen. Kaivannaisjätteistä pintamaita muodostuu n. 20 000-30 000 m³-ktr, jotka käytetään maisemoinnissa kasvukerrokseen vaiheittain. Mahdolliset kanto- ja hakkuutähteet (5-10 m³-ktr) murskataan mukaan pintamaihin.

LAITOKSEN TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Tuotantomäärät, -ajat, -lajikkeet, käytettävät raaka-aineet, vaaralliset jätteet, toimintahäiriöt ja syyt kirjataan käyttöpäiväkirjaan. Polttoaine- ja öljypäästöjen sekä mahdollisten vuotojen tarkkailua suoritetaan silmämääräisesti. Häiriöistä ilmoitetaan välittömästi palo- ja pelastusviranomaisille sekä lupaviranomaisille. Alueella tai työkoneissa säilytetään öljyntorjuntakalustoa, imeytysturvetta, mattoja jne.

Pohjaveden pinnan tasoa seurataan vuosittain olemassa olevasta koillispuolisesta havaintoputkesta, josta edellisen luvan mukaisesti

määritetään pohjaveden laatuominaisuuksista sameus, KMnO_4 , väri, sähkönjohtavuus ja öljyhiilivedyt ennen toiminnan aloittamista sekä sen jälkeen viiden vuoden välein. Lisäksi tarkkaillaan pohjavesipintaan kahden vuoden välein. Toteutettu ottotoiminta ei alenna alueen pohjavesipintaan.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Mahdollisissa onnettomuustilanteissa ilmoitetaan välittömästi valvontaviranomaisille. Pohjaveden havaintoputkesta tai maaperästä otetaan häiriötilanteessa tarvittaessa näytteet.

ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN SOVELTAMISESTA

Ilmaan johtuvia päästöjä vähennetään kaluston koteloinneilla, uusimisella ja riittäväillä huoltotoimilla. Käytettävät koneet ja laitteet on valmistettu ja peruskorjattu viiden vuoden sisällä ja myös ulkopuolisilta urakoitsijoilta vaaditaan parhaan mahdollisen tekniikan käyttämistä.

MAISEMOINTI JA JÄLKIKÄYTTÖ

Ottoalueen maisemointia suoritetaan oton edessä vaiheittain. Reunat muotoillaan loivapiirteisiksi kaltevuuden ollessa 1:3. Maisemointi ja jälkihoitotöissä noudatetaan ympäristöministeriön ohjeistusta (Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009: Maa-ainesten kestävä käyttö) huomioiden pohjavesialueuokituksen mukaiset vaatimukset.

Mahdolliset karkeat, soraiset kohdat peitetään 20-30 cm paksuisella hiekkakerroksella ja tilalta kuoritut pintamaat levitetään alueen pohjalle kasvualustaksi. Tarvittaessa kasvualustaksi tuodaan muualta puhtaita pinta- ja kaivumaita, joiden puhtaus varmistetaan ja hyväksytetään lupaviranomaisilla. Lopputilanteessa alue jää ympäristön kaltaiseen metsätaloudekäyttöön.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on kuulutettu Sotkamon kunnan internetsivuilla 2.7.-9.8.2021. Hakemuksesta on tiedotettu asianosaisia 2.7.2021 päivätyllä kirjeellä.

Lausunnot

Hakemuksesta pyydettiin lausunto terveydensuojeluviranomaiselta, Kainuun elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä Museovirastolta.

Kainuun sote/ympäristöterveydenhuollon lausunto 29.7.2021:

” Toiminta sijoittuu 1E -luokan pohjavesialueelle, jolla muodostuvaa vettä hyödyntää Pohjois-Tipaksen vesiosuuskunta. Toiminnan laajuus huomioiden tulee alueella tapahtuvaa polttonesteiden ja öljyjen käsittelyyn sekä varastointiin kiinnittää erityistä huomiota.

Polttonesteiden ja öljyjen varastoinnille ja käsittelylle sekä työkoneiden tankkaukselle tulee varata oma erillinen alue, jonka alapuolelle on asennettava tiivis pohjaratkaisu, jotta mahdollisia haitta-aineita ei pääse missään tilanteessa maaperään ja sitä kautta pohjaveteen. Tiiviiden varmistamiseksi tulee alue varustaa polttonestettä läpäisemättömällä pinnoitteella tai suojakalvolla.

Toiminnan vaikutusta pohjaveden laatuun on seurattava säännöllisesti vähintään yhdestä pohjavesiputkesta; tutkittaviin muuttujiin tulee sisällyttää polttoainehiilivedyt ja mineraaliöljyt.

Hakijan on huolehdittava siitä, että toiminnasta aiheutuva melu ei ylitä lähimpien asuinkiinteistöjen piha-alueilla klo 7-22 ekvivalenttimelutasoa 55dB (LAeq) eikä yöllä klo 22-7 ekvivalenttimelutasoa 50 dB (LAeq). Jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista sallittuun melutasoon. Jos on aihetta epäillä, että toiminnasta aiheutuu häiritsevää melua, on toiminnanharjoittajan varmistettava melutaso melumittauksin. Mittaus on tehtävä myös siinä tapauksessa, että murskauslaitos sijoitetaan lähemmäs häiriintyviä kohteita mitä hakemuksessa esitetään.

Toiminnan päätyttyä tulee varmistaa ettei alueen maaperään jää haitta-aineita, jotka vaarantaisivat pohjaveden laadun.”

Kainuun ELY-keskuksen lausunnossa 30.8.2021 on todettu mm. seuraavaa:

Polttoaineiden käsittelyssä on huomioitava VNA (800/2010) 9 §:n mukainen velvoite tiivistää tukitoimintoalueen maarakenteet siten, että pohjavettä ja ympäristöä pilaavien aineiden eteneminen maaperässä ja pohjavedessä estyy. Murskausaseman Riekinrätänkankaan pohjaveteen kohdistamat riskit liittyvät työkoneisiin tarvittavan polttoaineen käsittelyyn, joten urakkajaksojen aikainen pohjavesialueella valvomattomana säilytettävien polttoaineiden määrä tulisi minimoida tankkaamalla murskauslaitteisto vuoron alussa. Siirtokalustoa ei tule lainkaan tankata eikä huoltaa pohjavesialueella.

Kainuun ELY-keskus katsoo nykyisen havaintopisteen soveltuvan pohjavesivaikutusten seurantaan. Vaikka 9 metrin suojakerroksella ilmoitettuun pohjaveden pintaan minimoidaan Pohjois-Tipaksen vesiosuuskunnan vedenottamoon kohdistuva riski, on erityisen tärkeällä pohjavesialueella syytä muistaa, että pohjavesi tulee säilyttää käyttökelpoisena myös niissä osissa muodostumaa, joiden pohjavettä ei parhaillaan hyödynnetä talousvetenä.

Huhtikankaan maa-ainesalueen kattava pinnankorkeusseuranta tulee toteuttaa kolmena vuotena luvan aikana siten, että mittaukset tehdään jokaisena vuodenaikana luvan alkamisvuonna, lupa-ajan puolivälissä ja

luvan päättymisvuonna. Muina toimintavuosina riittää yksi havaintokerta tyypillisen tulvahuipun aikaan.

Koska toiminta-alueen etäisyys sekä lähimpään asutukseen että loma-asutukseen on alle 500 m, Kainuun ELY-keskus näkee tarpeellisena kiinnittää erityistä huomiota siihen, että melun ja pölyn torjunnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa VNA 800/2010 4 §:n ja 6 §:n mukaisesti.

Lisäksi:

- Ottamistasoa tulee tarkkailla valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään sidotuista korkeusmerkeistä.
- Maa-ainesottoa ei saa ulottaa korkeustason 178,3 m (N2000) alapuolelle eikä milloinkaan kuutta metriä lähemmäs korkeinta mitattua pohjaveden pinnantaso.
- Vedenpintojen käyttäytymistä ja suojakerroksen paksuutta on tarkkailtava alueen koillispuolella sijaitsevasta havaintoputkesta aiemmin lausunnossa annetulla tiheydellä.
- Havaintoputkesta tulee ottaa seurantanäyte kolme kertaa luvan aikana. Ensimmäinen näytteistä otetaan ennen toiminnan aloittamista, toinen lupa-ajan puolivälissä ja viimeinen luvan päättymisvuonna. Lisäksi näytteet otetaan pohjaveden pilaantumisriskiä kasvattavissa poikkeuksellisissa tilanteissa. Näytteistä on määriteltävä ainakin haju, maku, sameus, väri, pH, happi, sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, polttoainehiilivedyt ja mineraaliöljyt. Tulokset toimitetaan Sotkamon kunnalle ja Kainuun ELY-keskukselle.
- Suojarakenteettomien öljysäiliöiden sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Työkoneiden ajoneuvokohtaisen öljyntorjuntakaluston on oltava käyttökunnossa. Valmiutta öljyntorjuntatoimenpiteisiin on ylläpidettävä, ja mahdollisista öljyvahingoista on ilmoitettava välittömästi pelastuslaitokselle.
- Öljy- ja polttoainevahinkoihin tulee varautua etukäteen varaamalla saataville riittävät määrät imeytysmateriaalia.
- Maa-aineksen kastelussa ei tule käyttää pintavesiä.
- Maa-aineksenotto on järjestettävä turvallisesti alueella liikkujille toiminnan aikana ja sen päätyttyä.
- Maisemointityöt on hoidettava vaiheittain luvan voimassaolon aikana, ja täyttöihin on ensisijaisesti käytettävä alueelta peräisin olevaa ja sinne läjitettyä maa-ainesta. Muualta tuotavan maa-aineksen puhtaus on varmistettava ja sen käyttö hyväksyttävä lupaviranomaisella. Metsittäminen ja muut jälkihoitotyöt on suoritettava kuten vastikään päivitetystä ympäristöministeriön oppaassa Maa-ainesten ottaminen -opas aineiden kestäväseen käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24) ohjeistetaan.
- Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta antamaa asetusta 800/2010, ja lupamääräysten tulee olla asetuksen mukaisia.

- Murskauskalusto on sijoitettava maa-ainesottoaikaan pohjalle siten, että sen ympärillä on melun etenemistä estäviä ma-aineksen varastokasoja. Melun minimoimiseksi siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi.
- Pölyhaittojen ehkäisemiseksi murskauskalusteiston on oltava teknisiltä ominaisuuksiltaan nykysäädösten vaatimalla tasolla, ja pölylähteet on suojattava koteloinnein tai peittein. Suolayhdisteiden käyttö pölyntorjunnassa on kiellettyä
- Maa-ainestenottoalueelle ei saa kuljettaa murskattavaksi muualta peräisin olevaa ainesta.
- Mikäli toiminta-alueella on väliaikaista jätteiden säilytystä, jätehuolto on järjestettävä niin, ettei terveyteen tai ympäristöön kohdistuvaa haittaa, roskaantumista tai maaperän pilaantumista aiheudu. Jätteet tulee toimittaa niille varattuihin keräyspisteisiin toiminta-alueen ulkopuolelle mahdollisimman pian niiden synnyn jälkeen.
- Maa-ainestulon haltijan on Notto-rekisterin kautta ilmoitettava vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu lupaviranomaiselle tammikuun 31.päivään mennessä.

Lausunto kokonaisuudessaan liitteenä.

Museoviraston lausunnossa 22.10.2021 on todettu mm. seuraavaa:

Ottoalueelle ja suunnitellulle tielinjaukselle tulee jäämään muinaisjäännöksiä, jotka ovat tämänhetkisen tulkinnan mukaan tervahautoja. Mikäli niihin joudutaan kajoamaan, tulee hankkeeseen ryhtyvän hakea hyvissä ajoin Museovirastolta kajoamislupaa.

Museovirasto puoltaa maa-ainestenotto- ja ympäristölupaa siten, että luvan ehtoihin kirjataan velvoite hakea muinaisjäännösten osalta kajoamislupaa hyvissä ajoin. Hankkeeseen ryhtyvän tulee aikataulutuksessaan huomioida myös mahdollisten tutkimusten vaatima aika, jota ennen suunnitelmia ei muinaisjäännöksiä koskevilta osiltaan voida toteuttaa.

Lausunto kokonaisuudessaan liitteenä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin kaksi muistutusta.

Muistutus 1:

- Tankkausalueen pohjalla käytetään ”tarvittaessa” muovikalvoa sanamuotoon aina.
- pohjaveden laatu pitää tutkia ennen toiminnan aloittamista ja sen jälkeen vähintään kahden vuoden välein. Pohjaveden pinnan seuranta vuosittain ja tulosten jako sekä veden laadusta että pinnankorkeudesta lupaviranomaisen lisäksi Pohjois-Tipaksen vesiosuuskunnalle.
- Pohjaveden tarkkailuputkia lisättävä kahdella putkella, jolloin niitä tulisi yhteensä 3 kpl, ottoalueen itäpuolelle.

- Asuttujen naapuritilojen suuntaan montun reunalle rakennettava melunestovalli esim. kuorittavista pintamaista.

Muistutus 2:

- Murskeaseman toiminta tulisi rajoittaa tapahtumaan ma-pe klo 7-18 väliselle ajalle siitä johtuvien melu- sekä pölyhaittojen vuoksi. Rajoitus ei koskisi soranajoa.

Hakijan vastine jätettyihin lausuntoihin ja muistutuksiin

- Murskaustoiminnan aikatauluun liittyen hakija vastaa, että toiminta on kustannustehokasta vain suorittamalla se kahdessa työvuorossa, joten ma-pe klo 7-22 on ainoa vaihtoehto. Melun leviämistä vähennetään mm. rakentamalla pintamaista meluvalli asutuksen suuntaan.
- Muovikalvoon, pohjaveden tarkkailuputkiin ja melunestovalliin liittyen hakija vastaa, että muovikalvo toteutetaan sekä lisäksi asennetaan 1-2 kpl havaintoputkia lisää. Myös meluvallin rakentaminen on mahdollinen.
- Ympäristöterveydensuojeluviranomaisen lausuntoon hakijalla ei ole huomauttamista.

Lisätietoja asiasta antaa vs. ympäristötarkastaja Teija Härkönen, puh. 044 750 2179 tai teija.harkonen@sotkamo.fi

Tekninen johtaja
Ehdotus

Ympäristö- ja tekninen lautakunta myöntää Kuljetuspolar Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitetun ympäristöluvan Sotkamon kunnassa sijaitsevalle tilalle Sotkamon valtioonmaa 765-893-10-1 hakemuksen sekä alla esitettyjen lupamääräysten mukaisesti.

LUPAMÄÄRÄYKSET MAA-AINESLUPA

1. Maa-aineksia saa ottaa ottamissuunnitelman mukaisesti 9,7 ha:n rajatulta alueelta siten, että kokonaisottomäärä on enintään 1 000 000 k-m³.
2. Maa-ainesottoa ei saa ulottaa korkeustason hakemuksessa esitetyn 178,3 m(N2000) alapuolelle eikä milloinkaan kuutta metriä lähemmäs korkeinta mitattua pohjaveden pinnantasoa. Ottotason seuranta varten on alueelle sijoitettava riittävästi valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään sidottuja korkeusmerkkejä.
3. Ottamisalue on merkittävä selvästi maastoon ennen toiminnan aloittamista. Naapuritiloihin on jätettävä vähintään 10 metrin levyinen suojavyöhyke. Luvan haltijan on huolehdittava merkintöjen säilymisestä alueella ottamistoiminnan ajan.

4. Maa-aineksenotto on järjestettävä siten, että ulkopuolisten pääsy alueelle estyy. Ottamisalueesta on ilmoitettava näkyvästi ja varustaa alue kyltein siten, että alueella liikkuvien turvallisuus ei vaarannu toiminnan aikana ja sen päätyttyä.
5. Pohjaveden havaintopisteitä on lisättävä alueelle 2 kpl. Tarkkailua suoritetaan nykyisen havaintopisteen lisäksi näistä kahdesta uudesta pisteestä säännöllisesti. Pohjaveden pinnantasoa seurataan ainakin kaksi kertaa vuodessa. Havaintoputkista otetaan seurantanäyte ennen toiminnan aloittamista ja sen jälkeen kahden vuoden välein. Näytteistä on määriteltävä ainakin haju, maku, sameus, väri, kiintoaine, pH, happi, sähkönjohtavuus, sulfaatti, nitraatti, kloridi, polttoainehiilivedyt ja mineraaliöljyt. Tulokset toimitetaan Sotkamon kunnalle, Kainuun ELY-keskukselle ja Pohjois-Tipaksen vesiosuuskunnalle.
6. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä.
7. Ottamistoiminnassa edetään siten, että ennen aikaista pintamaan ja puuston poistamista pyritään välttämään. Ottoalueen maisemointia on suoritettava vaiheittain hakemuksen mukaisesti. Lopulliset jälkihoito ja maisemointitoimenpiteet on toteutettava luvan voimassaolon aikana. Muualta tuotuja tarkastamattomia ja valvontaviranomaisen hyväksymättömiä maa-aineksia ei saa kuljettaa ottoalueelle tai käyttää niitä alueen jälkihoidossa.
8. Maa-ainesluvan haltijan on Notto-rekisterin kautta ilmoitettava vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu lupaviranomaiselle tammikuun 31.päivään mennessä.
9. Luvanhaltijan on haettava Museovirastolta kajoamislupaa hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista, mikäli alueella sijaitseviin muinaisjäänöksiin joudutaan kajoamaan.
10. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle lopputarkastuksen suorittamista varten.

LUPAMÄÄRÄYKSET YMPÄRISTÖLUPA

Toiminta-ajat

1. Toimintaa tulee harjoittaa hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Toiminta ei ole sallittua arkipyhinä tai viikonloppuisin.

Melu

2. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää lähimpien asuinkiinteistöjen piha-alueilla klo 7-22 ekvivalenttimelutasoa 55dB (LAeq) eikä yöllä klo 22-7 ekvivalenttimelutasoa 50 dB (LAeq). Melutaso tulee todentaa tarvittaessa mittauksin häiriintyvien kohteiden osalta.

Päästöt ilmaan

3. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta pölyhaittaa. Toiminnot sijoitetaan siten, että pölyn leviämistä ehkäistään ja torjutaan tarvittaessa kuljetuksissa ja kuormauksissa. Luvan haltijan on tarvittaessa mitattava hiukkaspäästöt.

Maaperän ja pohjaveden suojelu

4. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä.

Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että mahdollisia haitta-aineita ei pääse missään tilanteessa maaperään ja sitä kautta pohjaveteen. Tiiviyden varmistamiseksi tulee alue varustaa polttonestettä läpäisemättömällä pinnoitteella taisuojakalvolla.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestettävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava laponestolla, ylitäytönestimillä ja lukittavilla sulkuventtiileillä. Säiliöiden kunto on tarkistettava säännöllisesti. Suojarakenteettomien öljysäiliöiden sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua.

Pohjavesialueella säilytettävien polttoaineiden ja kaluston määrä tulee minimoida ja suorittaa siirtokalustojen tankkaus- ja huoltotoimenpiteet pohjavesialueen ulkopuolella.

Jätteet ja niiden käsittely

5. Toiminnassa syntyvät jätteet ja vaaralliset jätteet on säilytettävä erillään siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätteitä ei tule varastoida alueella tarpeellista aikaa pidempään. Jätehuollossa on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä ja jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaaviin keräyspaikkoihin.

Onnettomuuksiin ja häiriötilanteisiin varautuminen

6. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa onnettomuus- ja vahinkotilanteissa on ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin päästöjen syntymisen ja leviämisen ehkäisemiseksi.

Häiriö- ja vahinkotilanteista, joista saattaa aiheutua merkittävää ympäristöhaittaa on ilmoitettava viipymättä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja pelastusviranomaiselle.

Öljy- ja polttoainevahinkoihin tulee varautua etukäteen varaamalla saataville riittävät määrät imeytysmateriaalia. Ajoneuvokohtaisten öljyntorjuntakalustojen on oltava käyttökunnossa ja valmiutta torjuntatoimenpiteisiin on ylläpidettävä.

Toiminnan tarkkailu ja raportointi

7. Toiminnanharjoittajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Sotkamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosiyhteenveto seuraavin tiedoin:

- Kokonaistoiminta-aika
- Otetun aineksen määrä ja murskeen tuotantomäärä
- Mahdolliset poikkeamat toiminnassa
- Käyttötarkkailu- ja huoltotoimenpiteet
- Syntyneiden jätteiden määrät ja toimituspaikat
- Käytetyt polttoaineet ja määrät
- Häiriötilanteet/onnettomuudet
- Mahdolliset melu- ja pölymittaukset

Toiminnan muutos tai lopettaminen

8. Toiminnan päätyttyä alue tyhjenetään jätteistä ja saatetaan sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä ja lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava lupaa valvovalle viranomaiselle.

Paras mahdollinen käyttökelpoinen tekniikka

9. Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimialansa parhaan käytettävissä olevan tekniikan kehittymisestä ja tarvittaessa varauduttava tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon.

ASETUKSEN JA MUIDEN SÄÄDÖSTEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

LAUSUNTOJEN JA MUISTUTUSTEN HUOMIOIMINEN

Kainuun ELY-keskuksen ja Kainuun sote / ympäristöterveydenhuollon lausunnot on huomioitu lupamääräyksiä annettaessa. Lupamääräyksissä on huomioitu muistutusten sisältämät seikat melun leviämisen ehkäisemisestä sekä pohjaveden suojeluun ja tarkkailuun liittyvistä asioista.

Museoviraston lausunto on huomioitu lupamääräyksessä velvoittaa toiminnanharjoittajaa hakemaan museovirastolta kajoamislupaa, mikäli muinaismuistoihin joudutaan toiminnan aikana kajoamaan.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on

esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Tämän päätöksen ja lupahakemuksen mukaisesti toimittaessa toiminta ei ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa tai sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa hakemuksen ja asetettujen lupamääräysten mukaisesti toiminta ei ole ristiriidassa YSL 49 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Toiminnasta ei myöskään aiheudu naapureille kohtuutonta rasitusta, eikä toiminta sijoitu kaavamääräysten vastaisesti.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineluvan lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1: Lupamääräyksellä rajataan ottotoiminta hakemuksen mukaiseksi.

Lupamääräykset 2-4: Merkintävaatimusten tarkoituksena on varmistaa, että ottoalue on turvallinen alueella liikkuville, ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa ja pohjaveteen jätettävä vähimmäissuojaetäisyys säilyy. Merkinnät helpottavat ottamistoiminnan valvontaa ja seurantaa.

Lupamääräys 5: Tarkkailumääräyksillä toiminnanharjoittaja veloitetaan seuraamaan toiminnan vaikutuksia alueen pohjaveden laatuun ja pinnankorkeuteen. Tarkkailun avulla varmistetaan, että toiminta ei aiheuta pohjaveden pilaantumista tai sen vaaraa, ja että edellytetty suojakerros ylimpään pohjaveden pintaan säilyy.

Lupamääräykset 6-7: Määräykset on annettu maaperän sekä pohjaveden suojelemiseksi ja pilaantumisen ehkäisemiseksi. Jatkuvasti etenevällä maisemoinnilla vähennetään pohjaveden pilaantumisen vaaraa ja vahingollisia vaikutuksia luontoon ja maisemaan.

Lupamääräykset 8 ja 10: Lupamääräykset ovat tarpeen toiminnan valvomisen kannalta ja tiedonkulun varmistamiseksi valvovalle viranomaiselle. Määräys 8 on annettu maa-ainelain 23 a §:n ja asetuksen 926/2005 9 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden varmistamiseksi

Lupamääräys 9: Muinaismuistolaki velvoittaa hakemaan Museovirastolta kajoamislupaa, jos alueella sijaitseviin muinaisjäänkösiin joudutaan kajoamaan. (Mm 1, 5 §, 5a §, 11)

Ympäristöluvan lupamääräysten perustelut

Lupamääräykset 1-3: Määräykset on annettu ympäristölle ja lähimmälle asutukselle aiheutuvien haittojen estämiseksi.

Lupamääräys 4: Lupamääräys on annettu maaperän, pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi ja toiminnasta ympäristölle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi.

Lupamääräys 5: Määräys on annettu ympäristön roskaantumisen ja maaperän pilaantumisen estämiseksi ja asiallisen jätehuollon varmistamiseksi.

Lupamääräys 6: Määräys on annettu haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi ennakolta mahdollisissa vahinko- ja onnettomuustilanteissa.

Lupamääräys 7: Raportointia koskeva lupamääräys on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi.

Lupamääräys 8: Lupamääräys on annettu varmistamaan tiedonkulku viranomaiselle sekä vahvistamaan, että ympäristön pilaantumisen vaaraa synny toiminnan lopettamisen jälkeen.

Lupamääräys 9: Soveltamalla toimialan parasta käyttökelpoista tekniikkaa varmistetaan ympäristö- ja terveyshaittojen minimoinnista.

LUVAN VOIMASSAOLO

Lupa on voimassa 10 vuotta lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 27.1.2032.

MAKSUT JA VAKUUDET

Lupahakemuksen maksut

Maa-ainestalon käsittelystä peritään Sotkamon kunnan ympäristö- ja teknisen lautakunnan 27.1.2021 § 9 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisesti 10 260 euroa. Ympäristöluvan käsittelystä peritään 1620 euroa, huojennettuna 50 % eli 810 euroa.

Naapurien kuulemisesta peritään 40 euroa/kuultava naapuri, eli 1880 euroa.

Vuotuinen valvontamaksu

Toiminnanharjoittajan on esittänyt, että tarkastus- ja valvontamaksuja kohtuullistettaisiin suuren ottomäärän vuoksi esimerkiksi siten, että vuosittainen valvontamaksu määräytyisi otetun eikä myönnetyn ottomäärän mukaan.

Vuosittainen maa-ainestalon valvontamaksu määräytyy kulloinkin voimassa olevan maa-ainestaksan mukaan.

Ympäristöluvan valvontamaksu peritään ympäristövalvonnan valvontaohjelman mukaisesti tarkastuksen yhteydessä.

Maa-ainesvakuus

Hakijan tulee toimittaa MAL 12 §:n perustuva 88 500 euron suuruinen hyväksyttävä vakuus lupamääräyksissä ja ottamissuunnitelmassa määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta. Vakuuden suuruus määräytyy Sotkamon kunnan ympäristö- ja teknisen lautakunnan päätöksen 5.2.2020 § 22 perusteella.

Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes luvan/määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on hyväksytty viranomaisen suorittamassa lopputarkastuksessa.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET JA MUUT PÄÄTÖKSET

Sotkamon kunnan maa-ainestaksa ymptekla 27.1.2021 § 9

Sotkamon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa 27.1.2021 § 8

Sotkamon kunnan ympäristö- ja teknisen lautakunnan päätös maa-ainesvakuuksien määrittämisestä 5.2.2020 § 22.

Maa-aineslaki (555/1981)

Muinaismuistolaki (295/1963)

Ympäristönsuojelulaki (527/2014 ja muutos 423/2015)

Jätelaki (646/2011 ja muutos 714/2021)

Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920)

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

VNA kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

VNA ympäristönsuojelusta (713/2004)

VNA melutason ohjearvoista (993/1992)

VNA jätteistä (179/2012)

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Sotkamon kunnan verkkosivuilla osoitteessa

<https://www.sotkamo.fi/kunnan-kuulutukset/>. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä verkkosivuilla julkaisemisajankohdasta lukien.

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Kainuun ELY-keskus

Terveystieteiden tutkimuskeskus

Museovirasto

Ilmoitus päätöksestä

Muistutuksen tai mielipiteen jättäneet
Hakemuksesta erikseen tiedon saaneet

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä päivää lukuun ottamatta. Valituskirjelmä liitteineen tulee osoittaa Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Lisätietoja asiasta antaa vs. ympäristötarkastaja Teija Härkönen puh. 044 750 2179, teija.harkonen@sotkamo.fi

Päätös

Lautakunta hyväksyi teknisen johtajan ehdotuksen.

Vs. ympäristötarkastaja Teija Härkönen oli asiantuntijana tämän pykälän esittelyn aikana.

VALITUSOSOITUS MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA-PÄÄTÖKSEEN

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen ja/tai päätökseen asian käsittelystä peritystä maksusta saa hakea muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

VALITUSOIKEUS on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät
- Kainuun ELY-keskuksella ja vaikutusalueen edellä mainitun muun kunnan ympäristönsuojeluviranomisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

VALITUSAIKA JA VALITUKSEN PERILLE TOIMITTAMINEN

Päätöksen, Sotkamon kunnan ympäristö- ja tekninen lautakunta **16.12.2021 § 179, tiedoksisaantipäivä on 27.12.2021.**

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuunottamatta Vaasan hallinto-oikeuteen os.

Vaasan hallinto-oikeus
PL 204 (Korsholmanpuistikko 43, 4.krs)
65101 VAASA
Sähköposti:vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.vaihde 029 5642611, puh. kirjaamo 029 5642780 faksi 029 5642760
Aukioloaika: ma-pe 8:00-16.15

Valitusaika päättyy 26.1.2022.

Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuulla postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusta ei ole tehty määräajassa, valitus voidaan jättää tutkimatta.

VALITUSKIRJELMÄN SISÄLTÖ J A ALLEKIRJOITTAMINEN

Vaasan hallinto-oikeudelle **osoitettavassa ja toimitettavassa** valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta haetaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

VALITUSKIRJELMÄN LIITTEET

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on saatu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

VALTUUTUS

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden

oikeudenkäyntiviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräitä tapauksista, joissa maksua ei peritä.